

[Bertel Dahlgaard.]

i dette billede? Sverige er jo det af de nordiske lande, som bedst kan være sig selv nok, Sverige besidder en del af de vigtige råstoffer, Sverige er selvforsynende med levnedsmidler, Sverige har en relativt moderne industri. Vi danske har vore store økonomiske interesser vestpå, men vi har visselig også et stærkt behov for udvidet samarbejde med et Kontinentaleuropa, også for at formindske vor afhængighed af England. Med andre ord: Danmark står på en måde med et ben til hver side. I Norge har der i efterkrigstiden været tendenser i retning af en stærk orientering mod England, og der er vel fremdeles en betydelig norsk interesse i nærmere tilknytning til sterlingområdet, måske også med henblik på lettere adgang til kapital.

Man kan efter mit skøn ikke lukke øjnene for, at der foreligger muligheder for en splittelse af de nordiske landes udenrigspolitik også på det økonomiske område. Derfor synes jeg, at man må besinde sig på, om man vil imødesee en sådan yderligere splittelse, eller om man meget snart vil gå ind i et målbevidst nærmere økonomisk samarbejde. Jeg kan ikke se rettere, end at hvis der ikke åbner sig muligheder for et resultatrigt internationalt samarbejdssystem, vil de nordiske lande komme til at stå overfor valget: enten yderligere splittelse eller et nært nordisk regionalt samarbejde, der kan gøre de nordiske lande til en stærkere faktor i en verden, der deler sig i regionale områder. Vanskelighederne ved at samle alle de tre nordiske lande i et sådant samarbejde skulle nødvendigvis beslaglægge så lang tid, at tiden for anden orientering er forpasset, dersom vanskelighederne ikke overvindes.

Når jeg derefter vender mig til regeringens udtalelse om den kommende reformpolitik, så hilser det radikale venstre med tilfredshed, at regeringen med henblik på udstykningen vil søge statens forkøbsret anvendt i større omfang, og at man vil foreslå den anvendt også på de såkaldte frie landbrugsarealer. På grundlag af godsernes anmeldelser nu til 1. oktober om afgivelse af jord og anmeldelserne fra de små husmandsbrug, der ønsker tillægsjord, vil vi snart kunne få en værdifuld oversigt til belysning af vigtige sider af udstykningsspørgsmålet. Med

den jord, der herefter vil blive afleveret fra godserne, og med en betydelig stærkere udnyttelse af forkøbsretten vil der sandsynligvis blive betydelige udstykningsmuligheder i den nærmest kommende tid, og hertil kommer de bidrag, landvindingen kan give i kommende tider.

Det radikale venstre mener ligesom husmandsforeningerne, at forkøbsretten er den vej, der må betrædes i størst muligt omfang, og når hr. Pinstrup også giver udtryk for, at han gennem forkøbsretten og landvindingen ønsker udstykningen fremmet så stærkt, som jordlovsudvalget overhovedet magter at administrere udstykningen, så virker ærlig talt hans forargelse overfor husmandsforeningernes ønsker kunstig og uægte. For at få fodfæste for sin argumentation lægger hr. Pinstrup noget ind i husmandsforeningernes udtalelse om familiesalg, som den aldrig har indeholdt. Der er ingen, der vil hindre, at slægtsgårde går i arv, men hr. Pinstrup ved meget godt, at en betydelig del af de største ejendomme sjældent kommer ud i den frie handel, og derfor vil en uændret bibeholdelse af de nugældende regler medføre, at udstykningen i al fremtid væsentligt vil ske fra bøndergårdene, medens ejendommene med de store jordtiliggender bliver uberørt. Det kan vel ikke være meningen, og det er i hver tilfælde ikke det radikale venstres mening. Men vi vil nu på grundlag af de oplysninger, der snart kommer til at foreligge, kunne skønne over, i hvilket omfang ændringer bliver ønskelige.

Vort program for den fremtidige jordudstyknings er, at de unge, der har lyst og evne til at blive ved landbruget, skal have mulighed derfor, ligesom der må skabes mulighed for tillægsjord til de for små brug. Med det program er der i og for sig ikke brug for nogen imødegåelse af professor Dichs profetier. Skulle de gå i opfyldelse, så der ikke bliver ungdom nok til at overtage landbrugsejendommene, så standser udstykningen jo af sig selv, men iøvrigt anser jeg disse profetier for virkelighedsfjerne. Det er ikke muligt at operere med bestemte talstørrelser, der angiver efterspørgslen langt ud i fremtiden, da efterspørgslen omfang er afhængig af en række faktorer, som vi ikke kender, herunder jordprisen, prioriteringsforholdene, omsæt-